

■■■ ELHUNYT A NEMZET SZÍNÉSZE, ELMENT A TENKES KAPITÁNYA ■

Nyolcvanhat éves korában elhunyt Zenthe Ferenc, a Nemzet Színésze. A magyar színjátszás legendás alakja hagyott itt bennünket, és csatlakozott pályatársaihoz: Sinkovits Imréhez, Agárdi Gáborhoz és Bessenyei Ferenchez ott az égi társulatban.

Elment Zenthe Ferenc, elment az a művészember, akit nemzedékek fogadtak a szívükbe nemcsak az anyaországban, hanem a határon túl is. Az egész Kárpát-medencében ismerték és szerették. A szétforgácsolt nemzettörédek Tenkes kapitánya a sokszor magukra maradt, magukra hagyott emberek hitét, önbizalmát erősítette. Velük volt, mellettük volt.

Most már csak emlékezünk rá. Csendesen, úgy magunkban hajtunk fejet előtte, és megköszönjük neki mindazt, amivel hosszú, tartalmas életében megajándékozott minket. S ez a köszönet, a nagy művész iránti megbecsülés bejárja a mi kis beszűkült világunkat, s jólesik majd azt érezni, hogy mennyien vagyunk, akiknek sokat, nagyon sokat jelentett Zenthe Ferenc, a Nemzet Színésze.

A médiák, különösen a Magyar Televízió és a Kossuth rádió, de természetesen a sajtó is megkülönböztetett figyelmet szentelt a szomorú eseménynek. A televízió számos különműsorral adózik a nagy művész emlékének. Egy ilyen megismételt, számomra megrázó adás volt az, amelyik a Nemzet Színésze kitüntető cím odaítélése alkalmából vele készült beszélgetést sugározta.

Ült ott a maga végtelen egyszerűségében a reflektorok fényében, és csendesen felelt a műsorvezető kérdésére, hogy mit is jelent számára ez a kitüntetés. Úgy éreztem, hogy közben el-elszorul a torka, és a szeme is megnedvesedik. „Nem, álmodni sem mertem arról – mondta halkán –, hogy én valaha is megérdemlem majd ezt a csodálatos címet. S hogy azt majd – tette hozzá mély meghatódottsággal – egyhangúlag ítélik majd oda kollégáim, a »nemzet színészei.«” (A szabályok értelmében maguk a pályatársak döntenek el, kit is illessen meg a magyar színjátszásnak ez a legrangosabb címe.)

Aztán pályafutásáról beszélt Zenthe Ferenc. A Színművészeti Akadémia után 1945-ben a pécsi Nemzeti Színházhoz került. Ott ismerkedett meg Bessenyei Ferencsel, ott kötöttek éltre szóló barátságot. Onnan a győri Kisfaludy Sándor Színházhoz szerződött. Végül 1952-ben felkerült a fővárosba, és a Madách Színház tagja lett. S azt aztán már el nem hagyta.

Sok szó esett hihetetlen népszerűségéről. „A *Tenkes kapitánya* után – mondta csendesen mosolyogva – valami megmozdult körülöttem.

Ismeretlenek köszöntek rám az utcán, hívtak telefonon, írtak rólam az újságok. S mindez nagyon jólesett. örültem, hogy én is adhatok, adhattam valamit az embereknek. A televízió talán egy kicsit el is kényeztetett. *A Tenkes kapitánya* után jött egy másik sorozat, *Princ, a katona*, majd újabb sorozat, *A fekete város!* Aztán ott volt a *Beszterce ostroma*, a *Mire megvénülünk*, a *Petőfi*, a *Különös házasság*, *A nap, amelyen a pápát elrabolták*, és aztán az emlékezetes *Szomszédok*, amelyet tizenhárom esztendőn át sugárzott a televízió.”

A filmművészet sem volt mostoha a Nemzet Színészéhez. A *Rákóczi hadnagyában*, a *2 x 2 néha 5-ben*, aztán a *Mese a 12 találatról*, a *Csendes otthon*, a *Kard és kocka*, a *Fuss, hogy utolérjenek*, a *Jób lázadása* című filmekben és még jó néhány másikban szerepelt.

Természetesen számára a színház volt az az életető erő, amely hosszú, nagyon hosszú pályája során elkísérte. Hosszú, mondom, mert 1945-től haláláig hűségesen szolgálta a színpadot. A teljesség igénye nélkül csak néhány jelentős alakítását említem meg: Shakespeare: *Szentivánéji álom* (Zuboly, Puck); Tamási Áron: *Énekes madár* (Bakk Lukács); Mikszáth Kálmán: *A Noszty fiú esete Tóth Marival* (Noszty Pál); Molière: *Scapin furfangjai* (Scapin); Arthur Miller: *A salemi boszorkányok* (Gilles Gorey); Molnár: *Játék a kastélyban* (Gál); Edward Bond: *Lear* (Warrington).

Zenthe Ferenc igaz ember volt. Makulátlan erkölcsi hitvallása segítette, hogy pályáját, életét emelt fővel járja be.

Zenthe Ferenc nagy művész volt, művész, aki egy pillanatra sem tévedt le a művészi becsület és igazság útjáról, soha, még véletlenül sem próbált hatásvadászó hazugsághoz vagy illúziót bontó csaláshoz folyamodni a színpadon. Amit csinált, amit adott, szent volt előtte!

Zenthe Ferenc boldog ember volt. Pályatársai, barátai, ismerősei szerették, jól érezték magukat derűt sugárzó társaságában. A megbecsülés, a tisztelet vette mindenhol és mindenkor körül.

Elment Zenthe Ferenc, a Nemzet Színésze. Mi, akik itt élünk a déli végeken, nem felejtjük el, emlékét tisztelettel, őszinte ragaszkodással őrizzük majd.

Hét Nap, 2006. augusztus 9. 8.

